

**ЗАВДАННЯ II ЕТАПУ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ УЧНІВСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ У 2019-2020 н.р.**

**8 клас
Українська мова**

I. Напишіть есе на одну з тем.

- ✓ *Ти знайшов кришталеву кулю, що показує твоє майбутнє. Що ти там побачив?*
- ✓ *Героїчне місце української історії*
- ✓ *Обереги моєї душі*
- ✓ *Якби тобі випав шанс подорожувати з будь-яким письменником, хто б це був і чому?*

12 балів

II. Лінгвістичний бліц.

1. Доберіть антонім до фразеологізму *грати першу скрипку*.
2. Правильною є відмінкова форма числівника: *п'яти (родовий), шестидесятьом (давальний), стами (орудний), на п'ятьохстах (місцевий)*.
3. Поставте іменники в родовому відмінку множини: *відкриття, буря, роздоріжжя, миша*.
4. Поясніть відмінність у написанні префіксів у словах *пречепурний, причепурений, пражовтий, пражовклий*.
5. У реченнях до підметів-іменників допишіть поданий у дужках присудок у потрібній формі.
Сто метеликів (знялися, знялося) вгору. Половина хлопців (грала, грали) у футбол.
6. Назвіть типи мовлення.

6 балів

III. Запишіть речення, зробіть синтаксичний розбір речення (підкресліть члени речення, надпишіть над кожним словом частини мови, дайте загальну характеристику).

Там будуть горіти до ранку всю ніч в туманних дзеркалах червоні троянди (О. Пахльовська).

8 балів

IV. Запишіть наведені сполуки слів правильно та стисло поясніть граматичну помилку.

Наприклад: *сильний нежить* (неправильне вживання роду).

Мени добріший; два з половиною підручника; не було в їх; лікуючі властивості рослин; хворіти грипом; віддати біля сто гривень; більшість учнів вирішили піти до театру; не дивлячись на труднощі; потребуючі невідкладної допомоги; яка зараз година; мандрувати по вулицям міста; давайте подумаємо.

6 балів

Українська література

I. Зробіть ідейно-художній аналіз вірша (визначте тему, ідею, назвіть художні засоби).

Коли копають картоплю

Коли копають картоплю,—

*стелеться дим над землею,
Листя летить воскувате,
ніби метеликів рій,
Пахне грибами і медом,
вогкістю пахне тією,
Що, oprіч назви «осінь»,
немає імені їй.
Коли копають картоплю,
ключ угорі журавлиний
Рідною мовою кличе у невідомі краї;
Смутком тоді щасливим повниться серце людини,
Вітер, як старості повів, навкруг обвіває її.*

М. Рильський

10 балів

II. Бліц-опитування. Дайте відповіді на запитання, дотримуючись чіткості та лаконічності.

1. Яка суттєва різниця між козацькими та історичними піснями?
2. Анонімність не є ознакою пісні
А «Зажурилась Україна»
Б «Ой не ходи, Грицю...»
В «За Сибіром сонце сходить»
Г «Ой Морозе, Морозенку»
Д «Максим козак Залізняк»
3. З якою метою в народних думах використовується ретардація?
4. Науковий термін «дума» вперше запровадив ...
5. Яка пісня пов'язує Марусю Чурай та Івана Котляревського?
6. У назві якої історичної пісні використано персоніфікацію?

6 балів

III. Назвіть художні засоби, використані в рядах історичних пісень.

1. *Попереду Морозенко
Сивим конем виграває...*
2. *Віють вітри, віють буйні,
Аж дерева гнуться.
Ой як болить моє серце,
А сльози не лються.*
3. *Не плач, не плач, Марусенько,
Не плач, не журися,
Та за свого миленького
Богу помолися!*
4. *Та ми ж думали, ой, та ми ж думали,
Та що сизий орел по степу літає, –
Аж то Сірко на конику виграває.*

4 бали

Максимальна кількість балів – 52.